

П Р А В И Л А
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ
ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

(ВКЛЮЧАЮЧИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ПЕРЕВІЗНИКА)

№ 23

КИЇВ - 2014

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	3
3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА.....	3
4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.....	3
5. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	4
6. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	4
7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	6
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	7
9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	8
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	10
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	10
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	11
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	12
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	13
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	13
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	14
17. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. На підставі цих Правил Товариство з додатковою відповідальністю страхова компанія «НАФТАГАЗСТРАХ» (надалі - Страховик) проводить добровільне страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника).

1.2. Правила розроблені відповідно до вимог Закону України "Про страхування" та інших законодавчих актів України.

1.3. **Страхувальниками** можуть бути юридичні особи та дієздатні фізичні особи, які є законними власниками чи орендарями / користувачами повітряного транспорту і мають дозвіл компетентних органів на проведення діяльності, пов'язаної зі здійсненням повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу та пошти або ліцензію на проведення авіаційних робіт.

1.4. При укладанні Договору страхування Страхувальник має право призначити **Вигодонабувача** - фізичну або юридичну особу, яка має переважне право для отримання страхового відшкодування у разі настання страхового випадку.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

2.1. **Предметом договору страхування** за цими Правилами є майнові інтереси Страхувальника, **що не суперечать закону, пов'язанні з відшкодуванням шкоди, заподіяної страхувальником або іншою особою, цивільна відповідальність якої застрахована, життю, здоров'ю, працездатності, майну третіх осіб, включаючи власників вантажу та багажу (вантажобагажу), під час експлуатації повітряного транспортного засобу та здійснення перевезень чи транспортного експедирування вантажу.**

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА.

3.1. **Страхова сума** - це грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Розмір страхової суми встановлюється за згодою Сторін, виходячи з можливої шкоди, яка може бути спричинена життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб внаслідок страхового випадку.

3.2. При укладанні Договору страхування може встановлюватись **ліміт відповідальності** Страховика (максимальне страхове відшкодування) на один страховий випадок по кожному ризику окремо або за всіма ризиками разом.

3.4. У Договорі страхування, встановлюється **франшиза (умовна чи безумовна)** - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

Франшиза може бути встановлена як в абсолютній величині, так і у процентному відношенні до страхової суми.

Умовна франшиза – Страховик не несе відповідальність за збитки, які не перевищують розмір франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збиток повністю, якщо сума збитку перевищує розмір встановленої франшизи.

Безумовна франшиза – Страховик зобов'язаний відшкодувати збиток за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза встановлюється у кожному випадку завдання збитку за окремими ризиками або за всіма ризиками разом.

3.5. Страхова сума може бути змінена за згодою Сторін у період дії Договору страхування з одночасним перерахунком страхового платежу.

4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.

4.1. **Страховий тариф** - ставка страхової премії з одиниці страхової суми за

визначений період страхування.

Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

Базові страхові тарифи наведені в Додатку № 1 до цих Правил.

4.2. **Страховий платіж** (страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Обчислення суми страхового платежу здійснюється виходячи із страхової суми і страхового тарифу.

Страховий платіж сплачується Страхувальником шляхом безготівкових розрахунків у грошовій одиниці України одноразово, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

5. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

5.1. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

За цими правилами страхується ризик настання відповідальності внаслідок пригоди, яка трапилась під час експлуатації повітряного транспорту, а саме:

5.1.1. Відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю, життю та/або майну третіх осіб (за виключенням пасажирів і власників вантажів).

5.1.2. Відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю, життю та/або майну (багажу) пасажирів.

5.1.3. Відповідальність за шкоду, завдану власнику вантажу (вантажовідправнику, вантажоодержувачу) внаслідок пошкодження, знищення або втрати вантажу під час його перевезення.

5.2. **Під пригодою** розуміється несподівана, непередбачувана подія, що фактично відбулась та внаслідок якої настав розлад здоров'я або смерть фізичних осіб та/або пошкодження, втрата чи знищення майна (вантаж, багажу), що належить фізичним та/або юридичним особам.

5.3. **Страховий випадок** - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Потерпілій особі.

5.4. Якщо внаслідок однієї події одночасно заподіяно шкоду життю, здоров'ю та майну декількох осіб, така подія вважається одним страховим випадком.

5.5. Факт настання відповідальності Страхувальника повинен бути визнаний судовими органами, або письмові вимоги третіх осіб визнані Страхувальником обґрунтованими і Страховик згоден з визнанням таких вимог.

5.6. Страховик несе відповідальність за страховими випадками, які настали в період дії Договору страхування у межах географічних районів польотів, обумовлених даним Договором.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

6.1. **До страхових випадків не відносяться** і Страховик не відшкодовує збитки якщо:

1) завдано шкоди особам, що знаходяться зі Страхувальником у трудових відносинах (у т.ч. члени льотного та обслуговуючого екіпажу, технічний персонал), у зв'язку та під час виконання ними своїх службових обов'язків;

2) завдано шкоди майну, що належить Страхувальнику на правах власності чи знаходиться у нього на інших законних (правових) підставах, крім майна прийнятого до перевезення за договором перевезення вантажу повітряним транспортом;

3) завдано шкоди майну, що знаходилось на борту повітряного транспорту без належного оформлення договору перевезення вантажу чи на незаконних підставах,

або майну, що належить Страхувальнику та/або його персоналу.

6.2. **Не підлягають страховому відшкодуванню** також збитки, які виникли внаслідок:

1) використання повітряного транспорту в цілях, заборонених чинним законодавством або відмінних від зазначених у Договорі страхування;

2) використання повітряного транспорту поза межами географічних границь, обумовлених Договором страхування, якщо це не пов'язано з аварійною ситуацією при здійсненні польоту, форс-мажорними обставинами або помилкою в пілотуванні та навігації;

3) використання повітряного транспорту особою без згоди на це Страхувальника. Страхувальник повинен прийняти всі необхідні міри для запобігання незаконного та/або не за призначенням використання повітряного транспорту та забезпечити докази прийняття таких мір;

4) пілотування або управління повітряним транспортом з землі особами, які не мають таких повноважень та/або законних прав на такі дії, а також особами, які не зазначені у Договорі страхування або мають кваліфікацію нижчу, ніж обумовлено Договором страхування;

5) транспортування повітряного транспорту будь-яким іншим видом транспорту, за виключенням транспортування після пошкодження внаслідок страхового випадку та буксирування штатними засобами по території аеродрому;

6) здійснення польоту з перевищенням допустимих (граничних) норм завантаження повітряного транспорту по кількості пасажирів, вазі та габаритам вантажу, а також порушенням **центрування** повітряного транспорту;

7) не дотримання Страхувальником або його представниками положень нормативних актів і відомчих інструкцій по утриманню, охороні, ремонту та льотно-технічній експлуатації повітряного судна;

8) допущення до польоту, якщо Страхувальник або його представники мали відомості про технічну непридатність повітряного транспорту до льотної експлуатації або неготовність льотного екіпажу до польоту через низький рівень кваліфікації та/або фізичного стану;

9) навмисних дій Страхувальника (його представників) та/або Потерпілої особи, а також грубого порушення ними, встановлених компетентними органами, правил і вимог експлуатації повітряного транспорту, протипожежної безпеки, зберігання горючих (легкозаймистих) або вибухонебезпечних речовин і матеріалів на стоянці чи борту повітряного транспорту;

10) участі даного повітряного транспорту в контрабандних або інших незаконних операціях (перевезення наркотиків, найманців, зброї і т.ін.);

11) конфіскації, реквізиції чи аналогічних мір уряду;

12) непрямі збитки (неустойки, штрафи, збитки внаслідок затримки або запізнення, простій повітряного транспорту, порушення чи відміни договору перевезення і т.ін.);

13) витрати на пошукові роботи у випадку зникнення повітряного транспорту без вісті;

14) виплати рідним загиблих осіб із льотного складу.

6.3. **Не розглядаються також вимоги** Страхувальника щодо відшкодування заподіяної шкоди, яка прямо чи побічно пов'язана з :

1) шумом (який сприймається чи не сприймається людським вухом), вібрацією, звуковим ударом або іншим явищем природи;

2) будь-яким забрудненням або зараженням чого-небудь;

3) електричними або електромагнітними перешкодами;

4) втручанням у права власника, за винятком випадків, коли позови проти Страхувальника пов'язані зі збитком, який був нанесений в результаті

авіакатастрофи (вибуху, падіння повітряного транспорту, зіткнення) або фіксацією польотним регістратором аварійної ситуації при здійсненні польоту, яка стала причиною непередбаченою нормативами експлуатації повітряного транспорту;

5) моральною шкодою.

6.4. Загальна сума страхових відшкодувань у разі настання одного або декількох страхових випадків та не залежно від кількості потерпілих, не може перевищувати страхову суму, обумовлену Договором страхування.

6.5. Страховик **не відшкодовує збитки**, які виникли внаслідок:

1) виробничих дефектів або природних властивостей вантажу, внаслідок яких можлива повна або часткова його втрата або пошкодження (хімічні зміни, усушка, бій, корозія, гниття, плісняви тощо);

2) нестачі вантажу при цілісності зовнішньої упаковки та непорушених пломбах вантажовідправника;

3) пошкодження вантажу гризунами, черв'яками і комахами;

4) падіння цін на вантаж, який перевозиться.

6.6. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, **страховому відшкодуванню не підлягають збитки**, які виникли внаслідок:

1) військових дій, а також маневрів або інших військових заходів;

2) громадянської війни, революції, народних заворушень різного роду та страйків;

3) захвату, арешту або затримання в результаті військових дій, страйків, а також спроб таких дій;

4) впливу мін, торпед, бомб, ракет, снарядів, вибухових речовин та інших знарядь війни (за виключенням витрат та/або збитків, які виникли виключно внаслідок перевезення вказаних предметів в якості вантажу на визначеному Договором судні);

5) актів саботажу, терористичних актів та їх наслідків;

6) іонізуючого випромінювання, токсичних, вибухових або інших небезпечних властивостей радіоактивних речовин, як тих, що перевозяться в якості вантажу на повітряному транспорті, так і тих, що знаходяться поза ним;

7) комп'ютерних атак, вірусів, збою комп'ютерних мереж або блоків пам'яті.

6.7. **На страхування не приймається відповідальність Страхувальника** за втрату, знищення або пошкодження цінних вантажів (злитки дорогоцінних металів і виробу з них; коштовні камені і ювелірні виробу; банкноти і монети; облігації, дорожні та банківські чеки, кредитні та обмінні карти, засоби платежу або цінні папери іншого роду; цінні твори мистецтва; племінні тварини; небезпечні вантажі) при їх перевезенні.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою Страхувальника і Страховика, як правило, **на один рейс** або на строк в повних календарних місяцях, але **не більше ніж на один рік**.

7.1.1. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше ним не обумовлено.

7.1.2. Відповідальність Страховика за Договором страхування відповідальності перевізника розпочинається з моменту прийняття Страхувальником вантажу до перевезення і триває до моменту здачі вантажу одержувачу, що має на це право в кінцевому пункті призначення, який визначений умовами угод Страхувальника про перевезення.

7.2. Договір страхування діє на території України, якщо інше ним не обумовлено. Страховиком у Договорі страхування можуть встановлюватись обмеження щодо території дії Договору страхування (маршрут польоту). При зміні території, напряму

чи маршруту польоту, без попереднього узгодження зі Страховиком, дія Договору страхування припиняється автоматично з моменту настання таких змін.

7.3. Після автоматичного припинення дії Договору страхування його може бути поновлено Страховиком. Рішення про поновлення приймається Страховиком на власний розсуд та повідомляється Страхувальнику у письмовому вигляді.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. **Договір страхування** - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, відповідно до якої Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку відшкодувати завданий збиток у межах страхової суми (ліміту відповідальності) Страхувальнику, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені терміни та виконувати інші умови Договору.

8.2. Договір страхування укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за формою, що встановлена Страховиком, в якій мають бути зазначені:

1) відомості про Страхувальника та/або власника чи експлуатанта повітряного транспорту;

2) перелік повітряного транспорту, що підлягає страхуванню із зазначенням бортових (реєстраційних) і заводських номерів, року випуску та відпрацювання визначеного ресурсу;

3) максимальна злітна вага повітряного транспорту його максимальна вантажопідйомність та/або пасажиромісткість;

4) характер та умови експлуатації повітряного транспорту;

5) рівень кваліфікації льотного складу повітряного транспорту;

6) характер польотів і географічні райони експлуатації повітряного транспорту;

7) умови страхування (ризика, страхова сума, період страхування для кожного повітряного транспорту окремо).

8.3. Договір страхування може укладатись за умови:

1) **стандартного** страхового захисту, який передбачає страхування відповідальності при здійсненні повітряним транспортом польотів при виконанні грузових та пасажирських перевозок за визначеними маршрутами і відповідно до призначення повітряного транспорту;

2) **додаткового** страхового захисту, який передбачає страхування відповідальності при здійсненні повітряним транспортом польотів за спеціальними програмами, а саме:

- польотів з метою випробовування;

- польотів для встановлення рекордів;

- польотів з метою демонстрації авіаційної техніки;

- польотів з метою навчання льотного складу;

- польотів, пов'язаних з тушінням пожегарів;

- польоти, пов'язані з розпилюванням будь-яких речових і матеріалів з повітряного транспорту;

- польоти, пов'язані з участю у спортивних змаганнях;

- інші польоти, пов'язані з підвищеною небезпекою.

8.3.1. Особливими умовами Договору страхування може бути передбачено **спеціальний** страховий захист на випадок:

- впливу радіації та радіоактивного забруднення;

- всякого роду воєнних дій, угону та інших небезпек;

- комп'ютерних атак, вірусів, збою комп'ютерних мереж або блоків пам'яті.

8.4. До заяви додаються затверджені належним чином копії наступних документів:

- свідоцтво про державну реєстрацію повітряного транспорту або інші відповідні

документи;

- свідоцтво (сертифікат) експлуатанта повітряного транспорту;
- сертифікат льотної придатності повітряного транспорту або інші відповідні документи.

Страховик має право запросити інші документи, які допоможуть визначити ступінь ризику.

8.5. За вимогою Страховика, Страхувальник зобов'язаний надати можливість огляду повітряного транспорту, умов його утримання та експлуатації як перед укладанням Договору страхування, так і в період його дії.

8.6. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, які мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків у разі його настання.

8.7. Зміни, які відбулися в ризику після укладання Договору страхування, що збільшують міру і об'єм відповідальності Страховика, дають йому право змінити умови страхування та/або нарахувати додаткову страхову премію.

8.8. Відмова Страхувальника від зміни умов Договору страхування та/або від сплати додаткової премії дають Страховику право на дострокове припинення Договору страхування з моменту настання вказаних змін.

8.9. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом, що є формою Договору страхування.

8.10. У разі втрати Договору страхування в період його дії, Страхувальник має право звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дублікату. З моменту видачі дублікату Договору страхування, загублений оригінал втрачає свою юридичну силу.

8.11. Договір страхування, за яким виплачено страхове відшкодування, зберігає чинність до кінця обумовленого строку його дії і Страховик несе за ним відповідальність в межах суми, що є різницею між страховою сумою та сумою страхового відшкодування.

8.12. Зміни та доповнення до Договору страхування можуть бути внесені лише за письмовою згодою Сторін у вигляді Додаткової угоди до Договору страхування.

9. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику.

9.1.2. Повідомити Страховика про інші діючі Договори страхування відносно цього **предмету страхування**.

9.1.3. Своєчасно сплачувати страхові платежі. Повна чи часткова несплата Страхувальником чергових страхових платежів дає право Страховику повністю чи частково відмовити у виплаті страхового відшкодування.

9.1.4. Підтримувати повітряний транспорт у технічно справному стані, придатному до польотів, а також систематично вести всю необхідну документацію щодо повітряного транспорту та надавати її Страховику на його вимогу.

9.1.5. Дотримуватись вимог щодо аеронавігації, льотної та технічної експлуатації та обслуговування повітряного судна.

9.1.6. Виконувати розпорядження та інструкції посадових осіб компетентних органів, що стосуються безпечної експлуатації повітряного судна та управління повітряним рухом.

9.1.7. Вжити всіх необхідних і розумних заходів щодо запобігання та зменшення розміру завданих збитків після настання страхового випадку.

9.1.8. Повідомити Страховика або його представника про настання страхового випадку протягом двох робочих днів з моменту його настання.

9.1.9. У випадку пред'явлення позову до Страхувальника, повідомити Страховика протягом 2-х днів з моменту отримання позову.

9.1.10. На вимогу Страховика надати йому всі документи, які мають значення для розслідування причин та розміру збитку та вирішення питання про виплату страхового відшкодування чи подачу регресного позову до особи, відповідальної за нанесені збитки.

9.1.11. Забезпечити Страховику право регресу до винної сторони, якщо така визначена.

9.2. **Страхувальник має право:**

9.2.1. Ознайомитись з умовами та Правилами страхування.

9.2.2. У разі настання страхового випадку отримати страхове відшкодування в межах страхової суми, з урахуванням конкретних умов, обумовлених Договором страхування.

9.2.3. Достроково припинити дію Договору страхування.

9.2.4. Вносити пропозиції щодо змін та доповнень до умов укладеного Договору страхування.

9.3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страхувальника.

9.4. **Страховик зобов'язаний:**

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки йому стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування.

9.4.3. У разі настання страхового випадку, при поданні Страхувальником всіх належним чином оформлених документів, здійснити виплату страхового відшкодування у строки передбачені Договором страхування.

Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

9.4.5. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

9.5. **Страховик має право:**

9.5.1. Перевіряти достовірність даних, наданих Страхувальником, а також корегувати умови Договору страхування за згодою Страхувальника, якщо в період його дії відбудеться зміна ризику або обсягу страхової відповідальності Страховика.

9.5.2. Робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком до правоохоронних органів, медичних закладів та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку.

9.5.3. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до п.14.1. цих Правил.

9.5.4. При укладанні Договору страхування запросити у Страхувальника – юридичної особи баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою).

9.5.5. Виступати від імені Страхувальника за його згодою в судових органах або перед заявниками претензій.

9.5.6. Давати, обов'язкові для виконання Страхувальником, рекомендації, спрямовані на зменшення розміру збитків.

9.5.7. Вимоги (регресу) до осіб, винних у настанні страхового випадку.

9.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страховика.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. При настанні страхового випадку Страхувальник (його представник) зобов'язаний:

10.1.1. Повідомити Страховика про настання страхового випадку протягом двох робочих днів з дня його настання, з викладенням обставин та причин страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин, надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо не буде доведено, що відсутність у Страховика відомостей про це не могла вплинути на його обов'язки сплатити страхове відшкодування.

10.1.2. При настанні страхового випадку, передбаченого Договором страхування, Страхувальник зобов'язаний вжити всіх можливих заходів щодо запобігання збільшення розміру майнових збитків і шкоди здоров'ю, в тому числі шляхом рятування життя громадян та майна.

10.1.3. Протягом 2 (двох) робочих днів, письмово повідомити про те, що сталося, відповідні органи (аварійні, протипожежні, громадянської оборони, правоохоронні, ін.).

10.1.4. Надати Страховику всю доступну йому інформацію і документацію, яка дозволить зробити висновок щодо причин, дії і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку.

10.1.5. Забезпечити, наскільки це можливо, участь Страховика в огляді місця страхового випадку, пошкодженого майна та встановлення розміру заподіяної шкоди.

10.1.6. Не здійснювати ніяких робіт по демонтажу обладнання, транспортуванню або ремонту без письмової згоди на це Страховика, за виключенням випадків, пов'язаних з безпекою екіпажу та пасажирів, вантажу, а також для запобігання подальшого пошкодження повітряного транспорту або обумовлено виконанням законних наказів та розпоряджень відповідних компетентних органів.

10.1.7. Протягом 2 (двох) робочих днів, письмово сповістити Страховика про всі вимоги, які пред'являють Страхувальнику в зв'язку зі страховим випадком.

Сприяти Страховику в судовому та позасудовому захисті в разі представлення вимог про відшкодування збитків по страховому випадку.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Розмір збитків при врегулюванні претензій у досудовому порядку визначається угодою між Страхувальником та третьою особою, якій було завдано шкоду, за погодженням зі Страховиком. При неможливості знайти взаємоприйнятне рішення, розмір шкоди визначається постановою судових та арбітражних органів.

11.2. Для виплати страхового відшкодування Страхувальник повинен надати Страховику наступні документи:

11.2.1. Письмову заяву про виплату страхового відшкодування.

11.2.2. Копію або оригінал Договору страхування.

11.2.3. Довідки компетентних органів про факт, обставини і причини настання страхового випадку.

11.2.4. Копії офіційних документів, що підтверджують претензії та вимоги

третіх осіб.

11.2.5. Копії матеріалів справи і відповідних постанов судових органів (при розгляді справи судовими органами).

11.2.6. Довідки, висновки експертизи та інші документи, які підтверджують дійсний розмір майнових втрат, нанесених третім особам.

11.2.7. Копію листка непрацездатності (довідку лікувально-профілактичного закладу) про термін тимчасової непрацездатності потерпілої особи або копію довідки медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) про встановлення постраждалій особі первинної інвалідності.

11.2.8. Копію свідоцтва про смерть (для загиблих або померлих фізичних осіб внаслідок настання страхового випадку) та документи про правонаступництво для спадкоємців.

11.2.9. Інші документи на вимогу Страховика, виходячи із характеру, обставин та наслідків події.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини, обставини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні документи відповідно до п.11.2. цих Правил. Ненадання документів без поважних на це причин, дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або в частині збитку, не підтвердженій документально.

12.2. Сума збитку визначається :

12.2.1. У разі досудового врегулювання вимог третіх осіб - на підставі їх заяви до Страхувальника, до якої додаються довідки, рахунки та інші документи, що підтверджують розмір завданої шкоди, а також матеріалів і висновків уповноваженої Страховиком особи (аварійного комісара) та інших компетентних органів.

12.2.2. У разі звернення Потерпілих третіх осіб до судових органів, визначення суми страхового відшкодування здійснюється на підставі рішення судових органів.

12.3. До суми страхового відшкодування включаються:

12.3.1. У випадку завдання шкоди життю та здоров'ю фізичній особі:

1) сума заробітку, яку потерпіла особа втратила внаслідок постійної чи тимчасової втрати працездатності (за весь період втрати працездатності);

2) додаткові витрати:

- необхідні для відновлювання здоров'я потерпілої особи (постійний догляд, посилене харчування і т.ін.),

- по медичному транспортуванню (перевезення потерпілої особи з місця пригоди до найближчої лікарні, пряма евакуація з необхідним медичним супроводженням до найближчого до місця постійного проживання аеропорту / залізничного вокзалу, якщо після проведеного лікування потерпіла особа не може повернутись до місця постійного проживання як звичайний пасажир),

- по наданню медичного обладнання, якщо встановлено, що постраждала особа не має права на безкоштовне його отримання (надання інвалідної коляски, інших предметів медичного обладнання та допоміжних засобів, якщо дані послуги надаються за призначенням лікаря, за виключенням витрат на ремонт засобів медичної допомоги);

3) частина заробітку, якої у випадку смерті потерпілої особи позбулися непрацездатні особи, які знаходились на її утриманні або мали на це право відповідно до чинного законодавства;

4) витрати на поховання у випадку смерті потерпілої особи.

12.3.2. У випадку завдання шкоди майну третіх осіб:

1) при повному знищенні (втраті) майна – дійсна вартість майна на дату

страхового випадку, за виключенням залишкової вартості, але не вище страхової суми (ліміту страхування);

2) при пошкодженні майна – сума витрат на його відновлення (ремонт) до стану, в якому воно знаходилось безпосередньо перед настанням страхового випадку, але не вище страхової суми (ліміту страхування).

Страховому відшкодуванню не підлягають:

- додаткові витрати, пов'язані з поліпшенням застрахованого майна;
- витрати, зумовлені тимчасовим або допоміжним ремонтом або відновленням;
- інші витрати, зроблені понад необхідні для відновлення застрахованого майна.

12.4. Якщо це передбачено Договором страхування, **відшкодуванню підлягають:**

1) витрати Страхувальника, пов'язані з його обов'язком прийняти всі можливі заходи для зменшення збитків. Такі витрати відшкодовуються якщо вони були дійсно необхідними або були зроблені відповідно до вказівок Страховика, навіть якщо виявились безуспішними;

2) доцільні та необхідні витрати, здійснені з письмового дозволу Страховика з метою попереднього з'ясування обставин і причин настання страхового випадку, встановлення наявності та форми вини Страхувальника в завданні шкоди, а також захисту інтересів Страхувальника у разі звернення потерпілих осіб до судових органів.

12.5. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку:

12.5.1. Якщо у нього є сумніви щодо права Страхувальника на отримання страхового відшкодування – **до 30 календарних днів з обов'язковим повідомленням про це Страхувальника.**

12.5.2. Якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника або його уповноважених осіб і ведеться розслідування обставин, які призвели до настання збитку – до закінчення розслідування.

12.6. Після сплати страхового відшкодування до Страховика переходить право вимоги Страхувальника до осіб, винних в настанні збитку, в розмірі виплаченого відшкодування. При цьому Страхувальник зобов'язаний вжити всі необхідні заходи для документального закріплення своїх прав в цілях відшкодування завданих йому збитків цими особами чи наступної передачі Страховику своїх прав для одержання відшкодування від винної особи в регресному порядку.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. З моменту отримання всіх необхідних документів Страховик протягом 10-ти робочих днів приймає рішення про здійснення чи відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування.

13.2. Після прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, Страховик складає Страховий акт і протягом 5-ти робочих днів після підписання його Сторонами, здійснює виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

13.3. Якщо прийнято рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, Страховик повідомляє про це Страхувальника письмово з обґрунтуванням причин відмови.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування є:

1) навмисні дії Страхувальника або його посадових осіб, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ним громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

2) подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про **предмет страхування** або про факт настання страхового випадку;

3) вчинення Страхувальником – фізичною особою умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

4) несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

5) керування повітряним транспортом членом екіпажу в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин або під впливом лікарських препаратів, що знижують швидкість реакції і увагу;

6) технічна несправність повітряного транспорту, про що було відомо Страхувальнику до початку його експлуатації;

7) експлуатація Страхувальником повітряного транспорту в умовах, що не передбачені його класом або призначенням;

8) закінченням або призупиненням дії Свідоцтва льотної придатності повітряного транспорту, Сертифіката експлуатанта повітряного транспорту або інших відповідних документів до страхового випадку.

14.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить чинному законодавству України чи іншим нормативним актам.

14.3. Відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. **Дія Договору страхування припиняється** та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

15.1.1. Закінчення строку дії.

15.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

15.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10-ти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору.

15.1.4. Ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-громадянина чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування".

15.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

15.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним (ст. 29 Закону України „Про страхування”).

15.1.7. У інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. Дію Договору страхування може бути **достроково припинено** за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка

Сторона, зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 діб до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

15.2.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування *за вимогою Страхувальника* Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.2.2. У разі дострокового припинення дії Договору страхування *за вимогою Страховика* Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

15.2.3. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

15.3. Якщо транспортний засіб угнано (викрадено), дія Договору страхування припиняється до дати повернення транспортного засобу Страхувальнику, якщо це передбачено Договором страхування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

16.1. Усі спори щодо дотримання Сторонами умов Договору страхування розглядаються і вирішуються шляхом переговорів, а при не досягненні згоди – у судовому порядку відповідно до законодавства України.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. Зміни та/або доповнення до цих Правил в обов'язковому порядку подаються Страховиком для реєстрації до Уповноваженого органу.

17.2. Внесення змін до Правил страхування не впливає на дію Договорів страхування, які були укладені до дати їх внесення.

17.3. Договором страхування може бути передбачено, що обидві Сторони залишають за собою право припинити взаємні обов'язки за Договором страхування у випадку введення особливого положення та інших надзвичайних заходів, об'явлених у встановленому порядку, а також у випадку дії непереборної сили, настання якої неможливо упередити, запобігти або уникнути – форс-мажор. Сторони повертаються до виконання своїх зобов'язань за Договором страхування після закінчення дії таких обставин.

17.4. Факт настання форс-мажорних обставин засвідчує Торгово-промислова палата України або інший, уповноважений законодавством України на це орган.

17.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші особливі умови страхування, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

17.6. Усі доповнення і зміни по Договору страхування дійсні, якщо вони виконані у письмовому вигляді і підписані уповноваженими представниками Сторін.